

2018.05.28
Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны .. дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай зүйл, хэсэг нэмсүгэй:

1/3.2 дугаар зүйлийн 9 дэх хэсэг:

“9.Арван дөрвөөс арван зургаа хүртэл насны хүн энэ хуулийн тусгай ангийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, 5.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 5.4 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг, 5.8 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг, 5.19 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, 8.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 8.7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 14.7 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан зөрчил үйлдсэн бол түүнд шийтгэл хүлээлгэнэ.”

2/5.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.5 дахь заалтын тайлбар:

“Тайлбар: -Энэ хуульд заасан “орон байр” гэж хүн байнга, түр амьдрахад зориулагдсан төрөл бүрийн орон сууц, байшин, гэр, урц, зочид буудал, амралт сувиллын газар, зуслангийн байр, майхан зэргийг ойлгоно.”

3/5.12 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

“4.Пиротехникийн хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, ашиглах дүрмийг зөрчсөн бол зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйлийг хурааж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

4/5.19 дүгээр зүйл:

“5.19 дүгээр зүйл.Бэлгийн дарамт учруулах

1.Бусдад ажил, албан тушаал, нэр төр, алдар хүнд, эд хөрөнгө, сэтгэл санааны үр дагавар үүсгэж бэлгийн харьцааны шинжтэй үйлдэл хийх сэдлээ үг хэлээр, биеэр, өөр хэлбэрээр илэрхийлсэн бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл албадан сургалтад хамруулж долоогоос гуч хоногийн хугацаагаар баривчлах шийтгэл оногдуулна.”

5/5.20 дугаар зүйл:

“5.20 дугаар зүйл.Орчиндоо аюул учруулж болох амьтныг зохих хамгаалалтгүй байлгах

1.Орчиндоо аюул учруулж болох амьтныг зохих хамгаалалтгүй байлгасны улмаас хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол учруулсан бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

6/6.5 дугаар зүйлийн 15,16 дахь хэсэг:

“15.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, эсхүл чөлөөт бүсийн захирагчийн харьяалах нутаг дэвсгэртээ согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй худалдаа, үйлчилгээний газрын үйл ажиллагаа явуулах цагийн хязгаарыг тогтоосон Захиргааны ерөнхий хуульд заасны дагуу хүчин төгөлдөр болсон захиргааны хэм хэмжээний актыг зөрчсөн бол зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйл, хэрэгсэл, хууль бусаар олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

16.21 нас хүрээгүй хүнийг уруу татаж согтууруулах ундаа уулгасан бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

7/7.8 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эдийг тээвэрлэх, борлуулахдаа тухайн сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газраас бүтээгдэхүүний гарал үүслийн гэрчилгээ аваагүй бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

8/8.9 дүгээр зүйл:

“8.9 дүгээр зүйл. Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших

1.Төлбөр тооцооны алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, эд хөрөнгө, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул малыг завшсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

9/10.16 дугаар зүйлийн 10, 11 дэх хэсэг:

“10.Ажил олгогч нь ажилтны ажил, мэргэжил, мэргэшил, албан тушаал, цалин хөлсний тухай тодорхойлолтыг гаргаж өгөх үүргээ биелүүлээгүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

11.Ажил хаялтад оролцох, түүнийг үргэлжлүүлэхийг, эсхүл хуульд зааснаас бусад тохиолдолд ажил хаялтыг зогсоох, түүнд оролцохоос татгалзахыг ажилтанд тулган шаардсан бол хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

10/11.32 дугаар зүйл:

“11.32 дугаар зүйл.Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль зөрчих

1.Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хуулиар хориглосон үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол тухайн мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах эрхийг хасаж хүнийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан захиргааны хэм хэмжээний акт, эсхүл тэдгээрийг хэрэгжүүлэх талаар хуулиар эрх олгосон этгээдийн гаргасан шийдвэрийг биелүүлээгүй бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хуульд заасан системийн тасралтгүй, найдвартай ажиллагаанд саад учруулсан бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Үндэсний төлбөрийн систем, түүний үйл ажиллагаанд хяналт тавих, шалгалт хийх үйл ажиллагаанд саад учруулсан бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Төлбөрийн болон төлбөр тооцооны баримтыг нуун дарагдуулсан, эсхүл төлбөр тооцоог саатуулсан бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Тайлан, мэдээ, баримтыг Монголбанкинд хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан захиргааны хэм хэмжээний актад заасны дагуу гаргаж өгөөгүй бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хуулиар тогтоосон шаардлагыг хангаагүй бол зөвшөөрөл эзэмшигчийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

8.Хуурамч, худал, ташаа мэдээлэл агуулсан тайлан мэдээлэл нийтлүүлсэн бол хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

9.Хуурамч, худал, ташаа мэдээлэл агуулсан тайлан мэдээллийг баталгаажуулсан бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

10.Төлбөрийн үйлчилгээ үзүүлэгч, оператор, төлбөрийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй хамаарал бүхий этгээд, гэрээт төлөөлөгч эрхэлж байгаа өөрийн үйл ажиллагааны тухай хуурамч, худал, ташаа мэдээлэл бүхий зар сурталчилгааг түгээсэн бол хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

11.Энэ зүйлийн 10-т заасан зар сурталчилгааг түгээх эрх олгосон бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

12.Энэ зүйлийн 1-11 дэх хэсэгт зааснаас бусад байдлаар Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль зөрчсөн, эсхүл Монголбанк, түүний хянан шалгагчийн тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй бол хүнийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

11/12.12 дугаар зүйл:

“12.12 дугаар зүйл.Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай хууль зөрчих

1.Дамжуулагч нь үйлдвэрлэгчээс нийлүүлсэн цахилгаан эрчим хүчийг эрчим хүчний дамжуулах сүлжээний хуваарилах байгууламжид техникийн шаардлагын дагуу холбох, өргөтгөл хийх, түүний зардлыг хариуцах үүргээ биелүүлээгүй бол дамжуулагчийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

12/14.11 дүгээр зүйл:

“14.11 дүгээр зүйл.Усан замын тээврийн тухай хууль зөрчих

1.Тээвэрлэгч хуульд заасан үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг арван таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Зорчигч, эсхүл тээвэрлэгч нь:

2.1.усан замын тээврийн хэрэгслээр зорчихдоо бусдын амь нас, эрүүл мэндэд аюул, гэм хор учруулж болзошгүй эд зүйлийг авч явахгүй байх;

2.2.усан замын тээврийн хэрэгслээр зорчихдоо тээврийн хэрэгслийг эвдэж, гэмтээхгүй, байгаль орчныг бохирдуулахгүй байх;

2.3.усан замын тээврийн хэрэгслээр үйлчлүүлэх зорчигч бүр тасалбар авах;

2.4.зорчигч нь усан замын тээврийн аюулгүй ажиллагааг хангах талаар мөрдөж буй хууль тогтоомж, дүрэм, журам, зааврыг болон эрх бүхий этгээдээс тавьсан хууль ёсны шаардлагыг хэлбэрэлтгүй дагаж мөрдөх, биелүүлэх;

2.5.зорчигчид нийгмийн хэв журам, усан замын тээврийн хэрэгсэл дээр үйлчилж буй дотоод дэглэм журмыг сахин биелүүлэх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг арван таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгүүлж, гэрчилгээ авалгүйгээр тээвэрлэлт хийсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хорин таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Усан замын тээврийн хэрэгслийн ахмад, багийн гишүүд, өмчлөгч, эзэмшигч, жолооч нь согтууруулах ундаа, мансууруулах үйлчилгээтэй эм, бодис хэрэглэсэн үедээ усан замын тээврийн хэрэгсэл жолоодсон нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол усан замын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг нэг жил хүртэл хугацаагаар хасаж хүнийг арван таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Усан замын тээврийн хэрэгслийн ахмад, багийн гишүүд, өмчлөгч, эзэмшигч, жолооч нь:

5.1.согтууруулах ундааны зүйл уусан эсэхээ усан замын тээврийн хяналтын улсын байцаагч, бусад эрх бүхий албан тушаалтанд шалгуулахаас зайлсхийсэн;

5.2.зорчигч, аялагч тээвэрлэж явах үедээ тэдний анхаарал, сонирхолыг татах зорилгоор усны мандалд огцом эргэлт хийх, элдэв төрлийн хууль бус үзүүлбэр үзүүлсэн;

5.3.аврах хантаазгүй болон шаардлага хангахгүй аврах хантаазтай зорчигч, аялагчийг тээвэрлэсэн;

5.4.хөдөлгөөнд оролцохдоо бусад усан замын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдалд аюул учруулахаар гүйцэж түрүүлэх, буруу талаар зөрж өнгөрөх, хөдөлгөөний чиглэлийг нь сүлжих, урдуур хойгуур нь тойрох зэргээр бусад тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнд саад учруулсан;

5.5.усан замын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхгүй этгээдээр жолоодуулсан;

5.6.арван зургаа хүртэлх насны хүүхдийг асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчгүйгээр тээвэрлэсэн;

5.7.хуулиар хүлээсэн бусад үүргээ биелүүлээгүй;

5.8.согтууруулах ундаа, мансууруулах үйлчилгээтэй эм, бодис хэрэглэсэн үедээ усан замын тээврийн хэрэгсэл жолоодсон нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол усан замын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийг нэг жил хүртэл хугацаагаар хасаж хүнийг арван таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

13/12.8 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6.Эрчим хүчний тухай хуульд заасныг зөрчиж шугам сүлжээний хамгаалалтын зурвасын дотор:

6.1.гэр, орон сууц, барилга байгууламж барьсан,

6.2.шугам сүлжээ өмчлөгч, эзэмшигчийн зөвшөөрснөөс бусад үйл ажиллагаа явуулсан бол үйл ажиллагааг зогсоож, барилга байгууламжийг буулгуулах, зурвасыг чөлөөлүүлэх арга хэмжээ авч учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж, хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

14/14.7 дугаар зүйлийн 57 дахь хэсэг:

“57.Замын хөдөлгөөний түгжрэл, саатлыг зохицуулах зорилгоор аймаг, нийслэлийн Засаг даргаас харъяа нутаг дэвсгэртээ Монгол Улсын хууль тогтоомж, Замын хөдөлгөөний дүрэмд нийцүүлэн тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнд хязгаарлалт тогтоосон захиргааны хэм хэмжээний актыг зөрчсөн бол хүнийг хорин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

15/15.28 дугаар зүйл:

“15.28 дугаар зүйл.Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль зөрчих

1.Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд өмчлөгчийн төлөөлөгчийн ажил үүрэг гүйцэтгэхээ больсноос хойш хоёр жилийн хугацаанд хуульд заасан хориглосон үйл ажиллагааг явуулсан бол зөрчсөн хүнээр хууль бусаар хүлээн авсан бэлэг, үйлчилгээний үнэ хөлсийг төлүүлж хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Улсын Их Хурлын гишүүн, Монгол Улсын Ерөнхий сайд, Засгийн газрын гишүүн, Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүн, Улсын дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч, Улсын дээд шүүхийн шүүгч, Улсын ерөнхий прокурор, Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагын дарга, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн дарга, яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн дарга, төрийн өмчит компани, олон улсын байгууллагын дарга, захирлын албан тушаал эрхэлж байсан болон эрхэлж байгаа хүн, эсхүл түүнтэй хамаарал бүхий этгээд нь нийтийн албанаас чөлөөлөгдснөөс хойш хоёр жилийн хугацаанд нээлттэй тендер шалгаруулалтаар шийдвэрлэснээс бусад тохиолдолд төрийн болон орон нутгийн хэрэгцээнд бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авагч, төрийн санхүүгийн нөөц бүрдүүлэгч, төрөөс баталгаа гаргасан зээл хүртэгч аж ахуйн нэгжийн хувь, хөрөнгө эзэмшигч, хамтрагч, эсхүл эдгээрийг гүйцэтгэж байгаа хувиараа аж ахуй эрхлэгч болсон бол хүнийг хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Нийтийн албанаас чөлөөлөгдсөнөөс хойш хоёр жилийн хугацаанд албан үүргээ гүйцэтгэж байх хугацаандаа төрийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах, улсын болон орон нутгийн нөөцийн хуваарилалт, удирдах, хянах, хариуцлага хүлээлгэх зэрэг асуудлаар шийдвэр гаргаж байсан аж ахуйн нэгжийн хувь, хөрөнгө эзэмшигч, хамтрагч болох, тус аж ахуйн нэгжээс хөрөнгө шилжүүлж авсан бол байгуулсан гэрээ, контракт, авсан зөвшөөрлийг хүчингүй болгож хүнийг хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Албан үүргээс чөлөөлөгдсөнөөс хойш хоёр жилийн хугацаанд ашиг сонирхлын зөрчил үүсч болох хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан бол байгуулсан гэрээ, контракт, авсан зөвшөөрлийг хүчингүй болгож хүнийг хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

16/Арван наймдугаар бүлэг:

“АРВАН ДОЛДУГААР БҮЛЭГ ХҮҮХДИЙН ЭРХ, ХУУЛЬ ЁСНЫ АШИГ СОНИРХЛЫН ЭСРЭГ ЗӨРЧИЛ

17.1 дүгээр зүйл.Гэр бүл дэх хүүхдийн эрхийн эсрэг зөрчил

1.Гэр бүлийн хамаарал бүхий харилцаатай хүн:

1.1.хүүхдийн амь нас, эрүүл мэндэд хохирол, хор уршиг учруулж болзошгүй аливаа үйлдэл, эс үйлдэхгүй үйлдсэн;

1.2.хүүхдийг хууль бус үйлдэл хийлгэхээр албадсан, үл хайхарсан;

1.3.хүүхэдтэй хүнлэг бус харьцсан, ялгаварлан гадуурхсан, сэтгэл санааны шаналал, зовиур үүсгэсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Гэр бүлийн хамаарал бүхий харилцаатай хүн, эсхүл хуулиар үүрэг хүлээсэн хүн, хуулийн этгээд:

2.1.хүүхэд хууль тогтоомжид заасны дагуу орлого олох боломжийг нь хязгаарласан, шаардлагатай хэрэгцээг нь хясан боогдуулсан;

2.2.хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хангах, хамгаалах үүргээ биелүүлээгүй;

2.3.гэр бүлийн хүчирхийлэлд хохирсон хүүхдийн хувийн мэдээллийг задруулсан;

2.4.хуулиар үүрэг хүлээсэн хүн хүүхдийн бэртэл гэмтэл, өвчлөл, сэтгэл санааны байдал, айдас, хичээл таслалт, сургууль завсардалт зэрэг хүүхдийн бие махбодь, сэтгэл санаа, зан үйлд гарч байгаа сөрөг нөлөөллийн шалтгааныг тогтоох, хүчирхийллээс үүдэлтэй эсэхийг шалгах хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй;

2.5.хүүхэд, түүний гэр бүлийн бусад гишүүний амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалуулахаар гаргасан гомдол, мэдээллийг тэргүүн ээлжинд шийдвэрлээгүй;

2.6.хүүхдийг хувцас, хоол хүнс, орон байраар зориуд гачигдуулсан;

2.7.хүүхдэд эрүүл ахуйн шаардлагад нийцээгүй хоол хүнсний зүйлийг зориуд хэрэглүүлсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

17.2 дугаар зүйл.Боловсролын орчин дахь хүүхдийн эрхийн эсрэг зөрчил

1.Сургууль, сургуулийн дотуур байр, өдөр өнжүүлэх төв, асрамж, халамжийн төв, хүүхэд хамгааллын төв болон хүүхдэд үйлчилгээ үзүүлэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа бусад хуулийн этгээд, тэдгээрийн гаднах орчинд сурагч бусад сурагчийг дарамталсан, зүй бусаар харьцсаны улмаас сургуульд суралцах, тухайн байгууллагаас үйлчилгээ авах боломжгүй байдлыг бий болгосон нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хуулийн этгээдийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Багш, боловсролын байгууллагын ажилтан, боловсролын байгууллага:

2.1.хүүхдийг ялгаварлан гадуурхсан, нэр төрийг нь гутаасан;

2.2.хүүхдийн бие махбодид халдсан;

2.3.хүүхдээс хуульд заагаагүй төлбөр, хураамж авсан, мөнгө өгөх, ном, бүтээгдэхүүн худалдаж авахыг тулгасан;

2.4. аливаа төлбөр, хураамжийг төлөөгүй үндэслэлээр буруутгасан, энэ тухай нийтэд зарласан, аливаа хэлбэрээр шийтгэсэн, сэтгэл санааны шаналал, зовиур үүсгэсэн;

2.5. хүүхдийн амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд хохирол учруулж болохуйц үйл ажиллагаа, арга хэмжээнд хүүхдийг оролцуулахгүй байх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3. Эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигч нь:

3.1. хуульд заасны дагуу сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангахтай холбогдуулан сургууль, багшаас тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй;

3.2. хүүхдийн сурч боловсрох, хөгжих эрхийг хязгаарласан;

3.3. хүүхдэд 16 хүртэл насанд нь суурь боловсрол заавал эзэмшүүлэх, суралцах хүсэл, сонирхлыг нь хааж боогдуулахгүй байх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4. Хүүхдийн суралцах байр нь эрүүл ахуйн нөхцөл, шаардлагыг хангаагүй, сургалт хүмүүжлийн орчны эрүүл ахуйн стандартыг мөрдөөгүй бол хуулийн этгээдийг нэг мянга таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5. Шашины байгууллага, эцэг, эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигч нь хүүхдийг өөрийнх нь зөвшөөрөлгүйгээр шашины сургалтанд хамруулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг нэг зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянга таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

17.3 дугаар зүйл. Эрүүл мэндийн үйлчилгээн дэх хүүхдийн эрхийн эсрэг зөрчил

1. Эмнэлгийн мэргэжилтэн, эрүүл мэндийн байгууллага:

1.1. гэнэтийн өвчин, осол, гэмтлээс амь насанд нь аюултай байдал бий болсон хүүхэд, төрөх гэж байгаа эхэд хуульд зааснаас бусад тохиолдолд эмнэлгийн тусламжийг ямар ч нөхцөлд үзүүлэх үүргээ биелүүлээгүй;

1.2. дархлаажуулалтыг заавал хийх үүргээ биелүүлээгүй;

1.3. ажил, үүргээ гүйцэтгэх явцдаа эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаар таамагласан, мэдсэн тохиолдолд хүүхдийн асуудал эрхэлсэн орон нутгийн ажилтан, албан тушаалтан, эсхүл цагдаагийн байгууллагын алба хаагчид мэдээлэх үүргээ биелүүлээгүй;

1.4.эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхдээ хүүхдийн, түүний гэр бүл, хувийн нууцад хамаарах мэдээллийг задруулах нөхцөлийг бүрдүүлсэн;

1.5.хүүхдэд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Хүн, хуулийн этгээд:

2.1.эрүүл мэндийн байгууллагын шаардлагын дагуу хүүхдийг сэргийлэх тарилгад бүрэн хамруулаагүй;

2.2.олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм болон Монгол Улсын олон улсын гэрээнд заасан тохиолдолд тодорхой нэрийн сэргийлэх ёстой оронд зорчих тохиолдолд хүүхдэд шаардагдах тарилгыг хийлгээгүй;

2.3.хүүхдийг заавал хийх дархлаажуулалтад хамруулаагүй;

2.4.хүүхдийг дархлаажуулалт, эсхүл эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх тарилгад хамруулах үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Эмнэлгийн мэргэжилтэн, эрүүл мэндийн байгууллага:

3.1.14 хүртэлх насны хүүхдээс ясны хэм, чөмөг, хүйн цус авахдаа түүний эцэг, эх болон асран хамгаалагчийн, 14-өөс дээш насны хүүхдийн өөрийнх нь болон эцэг, эх, харгалзан дэмжигч, асран хамгаалагчийн бичгээр гаргасан зөвшөөрлийг урьдчилан аваагүй;

3.2.донорын эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах, цус, цусан бүтээгдэхүүн сэлбэхдээ реципиент-хүүхдийн эцэг, эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрлийг бичгээр аваагүй гүйцэтгэсэн;

3.3.Хүүхдээс ясны хэм, үүдэл эс, чөмөг, хүйн цуснаас бусад эс, эд, эрхтнийг шилжүүлэн суулгах зориулалтаар авсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Цөмийн энергийн тухай хуульд заасныг зөрчиж, хүүхдэд цацрагийн үүсгүүрээр оношлогоо, эмчилгээ хийхдээ түүний эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрлийг авсан байх үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

17.4 дүгээр зүйл.Хэвлэл, мэдээлэл, цахим орчин дахь хүүхдийн эрхийн эсрэг зөрчил

1.Хүн, хуулийн этгээд:

1.1.хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийг сурталчилсан, хүүхдийн амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, нэр төрд халдсан мэдээ, мэдээлэл зар сурталчилгааг түгээсэн;

1.2.гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж байгаа хүүхдийг гэм буруутай нь нотлогдоогүй байхад гэм буруутай гэж хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлсэн;

1.3.хүүхдийн эрх, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, түүнийг таслан зогсоохтой холбогдсон хойшлуулшгүй мэдээллийн эрх бүхий байгууллагын хүсэлтээр яаралтай нийтэлж, нэвтрүүлэх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Хүн, хуулийн этгээд:

2.1.хүүхдийг өөрийнх нь болон эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр мэдээлэл, сурталчилгаанд ашигласан;

2.2.хүүхдийн өөрийх нь болон эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр ярилцлага авч сонин хэвлэл, телевиз, радио, цахим сүлжээнд нийтэлсэн;

2.3.хүүхдийн өөрийх нь болон эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр дууний, дуу-дүрсний, дүрсний бичлэг, гэрэл зураг авч олон нийтэд түгээсэн, хүүхдээс сурвалжлага, ярилцлага авахын өмнө хүүхдэд болон эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчид зорилгыг урьдчилан тайлбарлаагүй;

2.4.өөрийнх нь болон эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр хүүхдэд зориулан хандив цуглуулсан;

2.5.хүүхэд болон түүний эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр хүүхдээс ярилцага авахаар завдсан, хүүхдээс ярилцлага авсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг дөрвөн зун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

17.5 дугаар зүйл.Олон нийтийн арга хэмжээ, үйлчилгээн дэх хүүхдийн эрхийн эсрэг зөрчил

1.Хүн, хуулийн этгээд:

1.1.жагсаал, цуглаан зохион байгуулах, түүнд оролцохдоо үзэл бодол, санал, шаардлагаа илэрхийлэх зорилгоор хүүхэд ашигласан, эсхүл хүүхдийн амь нас, эрүүл мэндэд хохирол, хор уршиг учруулж болзошгүй үйлдэл, эс үйлдэхүй гаргасан;

1.2.хүүхдэд дагнан үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллага, сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж байгаа цагаар түүний ойр орчимд, эсхүл эзэмшил газарт жагсаалт, цуглаан зохион байгуулсан;

1.3.жагсаал, цуглааны үед хүүхдэд бие махбодын, сэтгэл санааны шаналал, зовиур үүсгэх арга, хэрэгсэл ашигласан;

1.4.хүүхдийг жагсаалт, цуглаанд оролцуулахын тулд эд мөнгө, шагнал, урамшуулал, бусад зүйлээр татсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Хүн, хуулийн этгээд ашиг олох зорилгоор шоо, хөзөр бусад эд зүйл ашиглан үр дүнг нь урьдчилан төсөөлөх боломжгүй, аз туршиж тоглодог мөрийтэй тоглоомонд хүүхдийг оролцуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Хүн, хуулийн этгээд нь хүүхдэд галт зэвсэг худалдсан, эсхүл спорт-сургалтын буудлага үйлдэхээс бусад зориулалтаар хүүхдэд галт зэвсэг ашиглуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Хүн, хуулийн этгээд:

4.1.хүүхдэд тамхи худалдсан, тамхи татах боломж олгосон, тамхи татахыг санал болгосон, бэлэглэсэн, эсхүл бусад байдлаар тамхийг олж авах, хэрэглэхэд нь дэмжлэг үзүүлсэн, хүүхдээр тамхи худалдуулсан;

4.2.худалдан авагчийн насыг тодорхойлох зорилгоор иргэний үнэмлэх, эсхүл түүнтэй адилтгах бичиг баримтыг нь шаалгаагүй, бичиг баримтаа үзүүлэхээс татгалзсан хүнд тамхи худалдан борлуулсан;

4.3.хүүхдэд тамхи татахыг зааж сургасан, өөгшүүлсэн, эсхүл ийм утгатай зар сурталчилгаа бэлтгэсэн, тараасан;

4.4.цэцэрлэг, бүх шатны сургууль, сургуулийн дотуур байр, хүүхдийн тоглоомын талбайд тамхи татсан;

4.5.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис, тэдгээрийн түүхий эдийг бэлтгэх, хэрэглэхийг хүүхдэд заасан, тэдгээрийн хууль бус эргэлт, хэрэглээг сурталчилсан кино, дуу, дүрс бичлэгт хуурцаг, ном товхимол, хэвлэмэл зургийг хүүхдэд түгээсэн, хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, компьютерийн сүлжээг ашиглан сурталчилсан;

4.6.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис, тэдгээрийн түүхий эдийг ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэг, хүүхдэд үйлчилгээ үзүүлдэг бусад байгууллага байрладаг барилга, байгууламж, тэдгээрийн эзэмшил газарт үйлдвэрлэсэн, худалдсан;

4.7.хүүхдийг уруу татаж согтууруулах ундаа уулгасан;

4.8.хүүхдэд согтууруулах ундаа хэрэглэх боломж олгосон, боломж олгохыг санаачлан зохион байгуулсан, энэ зорилгоор орон байр ашиглуулсан, мөнгөн туслалцаа үзүүлсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Хуулиар зөвшөөрсөн, эсхүл шаардсанаас бусад тохиолдолд хүүхдээс сэтгэцийн эмгэгтэй эсэхийг тодорхойлуулсан, тодорхойлуулахыг шаардсан, эсхүл тогтоосон байхыг шаардсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Хүн, хуулийн этгээд:

6.1.цэцэрлэг, сургууль, оюутан, сурагчдын дотуур байранд эротик хэвлэл, ном зохиол, дүрс бичлэгийг худалдсан;

6.2.хүүхдийг шөнийн цэнгээний газар оруулсан;

6.3.хүүхдийн хүсэл зоригийн эсрэг шашны үйл ажиллагаанд татан оролцуулсан;

6.4.бусад хэлбэрээр хууль бусаар нэрийг нь барьж, ашиг олох, эрүүл мэнд, амь нас, нэр хүндэд нь харшлах, эсхүл аюул учруулах тоглоом, наадамд оролцуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Хүн, хуулийн этгээд:

7.1.хүүхэд өөрийн нас, бие, сэтгэхүйн онцлогт тохирсон хуулиар хориглоогүй арга хэмжээнд оролцох, эвлэлдэн нэгдэх эрхийг хязгаарласан;

7.2.хүүхэд хуульд заасан үндэслэл журмын дагуу өөрт ногдох эд хөрөнгийг өмчлөх, өвлөх, ажил, үйлчилгээний хөлс, урамшуулал авах эрхийг зөрчсөн;

7.3.хуульд заасан насанд хүрснээс бусад тохиолдолд хүүхэдтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулсан;

7.4.ажил олгогч нь хүүхдийг эмнэлгийн үзлэгт орсны дараа ажилд авах, түүнийг 18 насанд хүртэл нь хагас жил тутам эмнэлгийн үзлэгт хамруулах үүргээ биелүүлээгүй;

7.5.ажил олгогч нь хүүхдийг шөнийн буюу илүү цагаар, түүнчлэн нийтээр амрах баярын болон долоо хоногийн амралтын өдөр ажиллуулсан;

7.6.ажил олгогч нь хүүхдийг хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлтэй ажилд ажиллуулсан;

7.7.ажил олгогч тогтоосон хэмжээнээс илүү хүнд ачааг хүүхдээр өргүүлсэн, зөөлгөсөн;

7.8.ажил олгогч нь хүүхдийн цалин хөлсийг цагаар, эсхүл хийснээр нь бодож, ажлын өдрийн хорогдуулсан цагт нь ногдох үндсэн цалинг нэмж олгох үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

8.Олон нийтийн болон нийтэд зориулсан тэмцээн уралдаан, бусад арга хэмжээний үед хүүхдийг эмзэг байдлаар нь нэрлэсэн, дуудсан, ялгаварласан, эсхүл хүүхдийн болон түүний эцэг, эх, асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийн зөвшөөрөлгүйгээр хүүхдийн авьяас, ур чадварыг ашиглах зорилгоор олон нийтийг хамарсан болон баяр ёслол, хүндэтгэлийн арга хэмжээнд оролцуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

9.Монгол Улсын иргэн гадаадад хувийн хэргээр зорчих, цагаачлах тухай хуульд заасны дагуу Монгол Улсын 16-18 насны иргэн эцэг, эх, асран хамгаалагчийн хамт цагаачлах тохиолдолд түүний зөвшөөрлийг нь бичгээр аваагүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

10.Монгол Улсын иргэн гадаадад хувийн хэргээр зорчих, цагаачлах тухай хуульд заасны дагуу эцэг, эх, хууль ёсны хамгаалагч, харгалзан дэмжигчгүй хүүхдийг Монгол Улсын хилээр авч гарах тохиолдолд хүүхэд хамгаалах байгууллагад мэдэгдэх үүргээ биелүүлээгүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

11.Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхэд хяналт тавих журмыг дагаж мөрдөөгүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

Тайлбар: *-Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан нь 7, түүнээс дээш насны хүүхэд өөрийн эрх, эрх чөлөөтэй холбогдсон асуудлаар сайн дураараа жагсаал, цуглаанд оролцох, үзэл бодол, санал, шаардлагаа илэрхийлэх үйл ажиллагаанд хамаарахгүй.*

17.6 дугаар зүйл.Хүүхэд хамгааллын үйл ажиллагаанд саад учруулах

1.Хүүхдийн эсрэг аливаа хүчирхийлэлтэй холбоотой мэдээлэл өгсөн хүн, гэрч, хохирогчид туслалцаа, дэмжлэг үзүүлсэн хүн, хуульд заасан үүргээ гүйцэтгэж байгаа хүнийг айлган сүрдүүлсэн, дарамт шахалт үзүүлсэн, үйл ажиллагаанд нь саад учруулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Хүүхдийн эрх, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг, эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдийн талаар таамагласан, мэдсэн, илрүүлсэн тохиолдолд Хүүхдийн эрхийн тухай хуулиар үүрэг хүлээсэн оролцогч талуудад заавал мэдээлэх үүргээ биелүүлээгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол хүнийг нэг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Хүүхдийн бие махбодод халдсан, эсхүл үл хайхарсан, эсхүл хүүхдийн дэргэд архидан согтуурсан, мансуурсан, хүчирхийлэл үйлдсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол дөрвөн зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Тэтгэлэг төлөгч шүүхийн шийдвэрээр тогтоосон сар бүр төлбөл зохих хүүхдийн тэтгэмжийг гурван сараас дээш хугацаанд төлөөгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Хүүхдийн эрхийн ажилтаны хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлэх зорилгоор:

5.1.тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлээгүй, эсхүл биелүүлэхгүй байхыг бусдад уриалсан;

5.2.хууль ёсны дагуу шаардсан холбогдох мэдээ, мэдээллийг цаг хугацаанд нь гаргаж өгөөгүй, эсхүл санаатайгаар худал мэдээлэл өгсөн, эсхүл төөрөгдүүлсэн;

5.3.хийсэн үйл ажиллагаанд нь саад учруулсан, эсхүл хөндлөнгөөс нөлөөлөхийг оролдсон;

5.4.хүүхдийн эрхийн ажилтныг хүч хэрэглэхгүйгээр эсэргүүцсэн, эсхүл доромжилсон бол хүнийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр,

хуулийн этгээдийг хоёр мянга таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Мансуурсан” гэсний дараа, 5.11 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсгийн “явуулсан” гэсний дараа, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн “зөрчсөн” гэсний дараа “нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй” гэж, 5.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “газарт” гэсний дараа “, эсхүл бусдын орон байранд” гэж, 5.4 дүгээр зүйлийн тайлбарын “гэж” гэсний дараа “хууль,” гэж, 5.7 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсгийн “бол” гэсний дараа “зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйл, хэрэгсэл, хууль бусаар олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж” гэж, 5.11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.9 дэх заалтын “бол” гэсний дараа “зөрчил үйлдэхэд ашигласан эд зүйл, хэрэгслийг хурааж,” гэж, 5.15 дугаар зүйлийн 1.1 дэх заалтын “үйлдвэрлэх,” гэсний дараа “дамжуулах, түгээх, хангах, борлуулах,” гэж, 6.2 дугаар зүйлийн 4, 5, 7, 8, 9 дүгээр хэсгийн “бол” гэсний дараа “зөрчлийг арилгуулан,” гэж, 6.6 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “эмнэлгийн хэрэгсэл” гэсний дараа “, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн” гэж, 7.6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн “агнасан” гэсний дараа “, тээвэрлэсэн” гэж, 7.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “бол” гэсний дараа “зөрчил үйлдэж олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж,” гэж, 7.9 дүгээр зүйлийн 2.3 дахь заалт, 6, 10 дахь хэсгийн “бол” гэсний дараа “зөрчил үйлдэж олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж” гэж, 8.1 дүгээр зүйлийн 14 дэх хэсгийн “гэрээг цуцалж” гэсний дараа “, учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж” гэж, 10.7 дугаар зүйлийн 9 дэх хэсгийн “бараа” гэсний өмнө “тухайн” гэж, 11.21 дүгээр зүйлийн 11 дэх хэсгийн “Тарифын” гэсний дараа “болон тарифын” гэж, 14.5 дугаар зүйлийн 15 дахь хэсгийн “цагаар” гэсний дараа “эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр” гэж, 15.2 дугаар зүйлийн тайлбарын “тагнуул,” гэсний дараа “гааль,” гэж, мөн тайлбарын “алба хаагчийн” гэсний дараа “, болон мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчын” гэж, 15.14 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Төрийн” гэсний дараа, мөн зүйлийн 1, 2 дахь хэсгийн “төрийн” гэсний дараа “болон албаны” гэж **тус тус нэмсүгэй.**

3 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн дараахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/6.1 дүгээр зүйл:

“6.1 дүгээр зүйл.Хог хаягдлын тухай хууль зөрчих

1.Аюултай хог хаягдлыг:

- 1.1.түр хадгалах;
- 1.2.цуглуулах;
- 1.3.тээвэрлэх;
- 1.4.дахин боловсруулах;
- 1.5.устгах;
- 1.6.бүртгэх;
- 1.7.тайлагнах журам зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх

хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Тээврийн хэрэгслийн болон барилгын хог хаягдлыг:

- 2.1.цэвэрлэх;
- 2.2.цуглуулах;
- 2.3.ангилах;
- 2.4.тээвэрлэх;
- 2.5.дахин боловсруулах;
- 2.6.сэргээн ашиглах;
- 2.7.устгах;

2.8.булшлах журам зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Эрүүл мэндийн байгууллагын аюултай хог хаягдлыг:

- 3.1.ангилах;
- 3.2.цуглуулах;
- 3.3.тээвэрлэх;
- 3.4.дахин боловсруулах;
- 3.5.сэргээн ашиглах;

3.6.устгах журам, аргачлал, зааврыг зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Харьяа нэгж, байгууллагад үүссэн болон цэргийн зориулалтаар ашиглаж байсан газарт үлдсэн галт зэвсэг, сум, галт хэрэглэл, тэсэрч дэлбэрэх болон химийн хорт бодис, тэдгээрийн үлдэгдлийг:

- 4.1.цуглуулах;
- 4.2.тээвэрлэх;
- 4.3.дахин боловсруулах;
- 4.4.сэргээн ашиглах;

4.5.устгах журам зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Уул уурхайн олборлолт, боловсруулалтаас үүсэх хог хаягдлыг:

- 5.1.ангилах;
- 5.2.цуглуулах;

5.3.тээвэрлэх;
5.4.дахин боловсруулах;
5.5.сэргээн ашиглах;
5.6.устгах журам зөрчсөн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Энгийн хог хаягдлыг:

6.1.цэвэрлэх;
6.2.ангилах;
6.3.цуглуулах;
6.4.тээвэрлэх;
6.5.дахин боловсруулах;
6.6.сэргээн ашиглах;
6.7.устгах;
6.8.булшлах журам зөрчсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хог хаягдлын талаар хуульд заасан:

7.1.энгийн хог хаягдлаа ангилан ялгах;
7.2.хог хаягдлаа зориулалтын хогийн сав болон цэгт хаях, эсхүл хог хаягдал цуглуулж тээвэрлэх эрх бүхий байгууллагад шилжүүлэх;
7.3.үүссэн аюултай хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагад, эсхүл тогтоосон тусгай цэгт хүлээлгэн өгөх;
7.4.хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг тогтоосон хугацаанд төлөх;
7.5.эзэмшлийн барилга, байгууламжийн гадна хана, хашаа, хайсан дээр хог хаягдал болохоор зар сурталчилгаа байршуулахгүй байх;
7.6.нутаг дэвсгэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдал, цас, мөсийг хариуцан цэвэрлэх 50 метр хүртэлх нийтийн эдэлбэр газрын хог хаягдал, цас, мөсийг цэвэрлэх;
7.7.барилга барих, буулгах, засварлах үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах, булшлах эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад шилжүүлж, үйлчилгээний хөлсийг хариуцах үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гучин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

8.Хуульд заасны зөрчиж:

8.1.хог хаягдлыг дэд бүтцийн шугам хоолойд хаясан;

8.2.нийтийн эдэлбэр газар, ногоон бүс, үерийн далан сувагт хог хаягдал хаясан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

9.Хуульд заасныг зөрчиж:

9.1.хог хаягдлыг ил задгай шатаасан;

9.2.гэрийн болон нам даралтын зууханд нийлэг материалтай хог хаягдлыг шатаасан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

10.Хог хаягдлыг хогийн сав, эсхүл тогтоосон цэгээс бусад газарт хаясан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гучин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

11.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хөрс бохирдуулагч жорлон байгуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хуулийн этгээдийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

12.Нийтийн эзэмшлийн эд хөрөнгө дээр зар сурталчилгаа байршуулсан, шашны болон зан үйлийн эд зүйлс тавьж хог хаягдал үүсгэсэн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

13.Хуульд заасны дагуу гэрээ байгуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх чиглэл, хуваарийг тогтоож, сум, дүүргийн Засаг даргаар батлуулж мөрдөх үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

14.Хуульд заасны дагуу тогтоосон хуваариар хог хаягдлыг цуглуулж, тээвэрлэн хог хаягдал сэргээн ашиглах, дахин боловсруулах, устгах, булшлах үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий байгууллагад хүлээлгэж өгөөгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

15.Энгийн хог хаягдлыг зориулалтын, битүүмжлэлтэй, аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан тээврийн хэрэгслээр тээвэрлээгүй бол учруулсан хохирол,

нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

16.Хуульд заасны дагуу гэрээ байгуулсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага хог хаягдлыг цэвэрлэх, цуглуулах, тээвэрлэх үед түүнийг унах, асгарах, хийсэхээс сэргийлэх арга хэмжээ аваагүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

17.Хуульд заасны дагуу гэрээ байгуулаагүй иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага тухайн үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гучин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

18.Ногоон байгууламж, амралт, аялал жуулчлал, зуслан, орон сууц, олон нийтийн бүс, усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүс, хүн амын унд, ахуйн усан хангамжийн тэжээгдлийн мужийн дотор, ашигт малтмалын нөөц нь тогтоогдсон болон бусад хууль тогтоомжоор хориглосон газарт энгийн хог хаягдлыг сэргээн ашиглах, дахин боловсруулах, устгах, булшлах байгууламж байгуулсан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

19.Энгийн хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн болон хог хаягдлыг сэргээн ашиглах, устгах, булшлах үйл ажиллагаа эрхлэх талаар тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг даргаас олгосон зөвшөөрөлгүйгээр төвлөрсөн цэгт хог хаягдлыг булшлах үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

20.Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгт:

20.1.аюултай хог хаягдал, халдвартай хог хаягдал, эсхүл шингэн хаягдал, чөлөөт шингэн агуулсан хаягдал булшилсан;

20.2.хог хаягдал шатаасан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

21.Тогтоосон цэгээс бусад газарт хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулсан, эсхүл энэ төрлийн үйл ажиллагаа эрхэлсэн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

22.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх үйл ажиллагааг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын олгосон зөвшөөрөлгүйгээр эрхэлсэн бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

23.Аюултай хог хаягдал хадгалах, устгах байгууламжийг хуулиар байгуулахыг хориглосон байршилд байгуулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

24.Аюултай хог хаягдал цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааг зөвшөөрөлгүйгээр эрхэлсэн, эсхүл аюултай хог хаягдал цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагааг эрхлэхдээ хуульд заасан шаардлагын дагуу ажиллаагүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

25.Аюултай хог хаягдал хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэгч нь хууль заасны дагуу холбогдох мэдээллийг байгууламжийг хааснаас хойш 10 жил хадгалах үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

26.Нийтийн эдэлбэр газар, эсхүл ногоон бүсэд энгийн хог хаягдал хаясан бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

27.Аюултай хог хаягдлын жагсаалтад орсон бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэгч болон импортлогч нь бүтээгдэхүүний хаягдал, тэдгээрийн сав, баглаа боодлоос үүсэх хог хаягдлыг эргүүлэн цуглуулах, дахин ашиглах, дахин боловсруулах, экспортлох үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

28.Үйлдвэрлэгч болон импортлогч нь бүтээгдэхүүний хаягдал, тэдгээрийн сав баглаа боодлоос үүсэх хог хаягдлыг цуглуулж, дахин ашиглах, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, булшлах, устгах, экспортлох амьдралын мөчлөгийг харуулсан схемтэй байх, эсхүл түүнийг олон нийтэд нээлттэй байлгах үүргээ биелүүлээгүй бол учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэгмянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2/6.19 дүгээр:

“6.19 дүгээр зүйл.Биеийн тамир, спортын тухай хууль зөрчих

1.Сургалт-дасгалжуулалтын үйл ажиллагаанд стандарт, сургалт-дасгалжуулалтын хөтөлбөрийг мөрдөөгүй, хичээллэгчийн эрүүл мэндийн байдалд хяналт тавих үйл ажиллагааг зохион байгуулаагүй бол хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Спортын сургалт-дасгалжуулалтын үйл ажиллагааг зохих журмын дагуу эрх авалгүй эрхэлсэн, эсхүл эрх аваагүй этгээдээр сургалт-дасгалжуулалтыг удирдуулсан бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Спортын сургалт-дасгалжуулалтын үйл ажиллагааг зохих журам, стандартын дагуу эрхлээгүй бол дасгалжуулагчийн эрхийг хасаж нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Улсын хэмжээний спортын тэмцээний нэгдсэн хуваарьт заагдаагүй спортын тэмцээн зохион байгуулсан бол хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Орон нутгийн чанартай спортын тэмцээнийг урьдчилан мэдэгдэлгүйгээр зохион байгуулсан бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Орон нутгийн чанартай спортын тэмцээнийг зохион байгуулахад спортын тэмцээн зохион байгуулах дүрэм, стандартын талаар танилцуулаагүй, оролцогчийн эрүүл мэндийн байдалд хяналт тавих үйл ажиллагааг зохион байгуулаагүй, аюулгүй байдлыг хангаагүй бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Допингийн эсрэг үндэсний дүрмийг зөрчсөн бол спортын тэмцээнд оролцох эрхийг хоёр жил хүртэл хугацаагаар хасаж хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

3/10.17 дугаар зүйл:

“10.17 дугаар зүйл.Нийгмийн даатгалын тухай хууль зөрчих

1.Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч нь нийгмийн даатгалын шимтгэлийг дутуу төлсөн, эсхүл хугацаанд нь төлөөгүй нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол дутуу төлөгдсөн, хугацаандаа төлөгдөөгүй шимтгэлийг нөхөн төлүүлж уг шимтгэлийн дүнгээс хугацаа хэтрүүлсэн хоног тутамд 0,3 хувьтай тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч нь тооцооны алдаа гаргаснаас нийгмийн даатгалын шимтгэлийг дутуу төлсөн бол дутуу төлсөн шимтгэлийг нөхөн төлүүлж уг шимтгэлийн дүнгээс тооцооны алдаа гарснаас хойшхи хугацааны хоног тутамд 0,1 хувьтай тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Хуульд заасны дагуу албан журмаар даатгуулагч, эсхүл ажил олгогчийн тухайн сард төлбөл зохих нийгмийн даатгалын шимтгэлийг нийгмийн даатгалын төрөл бүрээр хуульд заасан хувь хэмжээгээр сар бүр тооцож, тухайн сард нь багтаан нийгмийн даатгалын сангийн дансанд шилжүүлэх үүргээ биелүүлээгүй бол хүнийг хорин таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Ажил олгогч нь тухайн сарын нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтийн тайланг хуульд заасан хугацааны дотор нийгмийн даатгалын байгууллагад ирүүлээгүй, эсхүл уг хугацаа долоо хоног бүрийн амралт, нийтээр амрах баярын өдөртэй давхцвал дараагийн ажлын өдөрт багтаан тайлагнаагүй бол хүнийг хорин таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Нийгмийн даатгалын сангийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан, эсхүл ашигласан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй болбол хууль бус олсон хөрөнгө, орлогыг хурааж хүнийг хорин таван нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хоёр зуун тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн чадвар алдсан шалтгаан, хувь хэмжээ, хугацаа, хөдөлмөрийн нөхцөлийг буруу тогтоосон бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Тэтгэвэр, тэтгэмжийг хугацаанд нь олгоогүй саатуулсан бол хүнийг тавин нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

Тайлбар: Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан торгох шийтгэлийн нийт хэмжээ нь төлбөл зохих шимтгэлийн 50 хувиас хэтэрч болохгүй.

- Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан торгох шийтгэлийн нийт хэмжээ нь дутуу төлсөн шимтгэлийн 30 хувиас хэтэрч болохгүй.

- Энэ зүйлийн 7 дахь хэсэгт заасан зөрчлийг үйлдсэн нь тогтоогдсон банк, санхүү, нийгмийн даатгалын байгууллага нь сарын тэтгэвэр, тэтгэмжийн дүнгээс саатуулсан хоног тутамд тэтгэвэр авагчийн үйлчлүүлдэг банкны тухайн үеийн хугацаатай хадгаламжийн хүүгээр бодсон хэмжээний алдангийг төлнө.

- Хуульд заасны дагуу сайн дураар даатгуулагчид энэ зүйлийн 1, 7 дахь хэсэг хамаарна.”

4/10.22 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Хуульд заасан журмын дагуу гэрчилгээг хүчингүй болгоогүй, эсхүл гэрчилгээг хүчингүйд тооцох хуулиар тогтоосон нөхцөлийн дагуу гэрчилгээг хүчингүйд тооцоогүй бол хүнийг гурван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг гурван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

4 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 5.8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “мэдэгдэлгүйгээр” гэснийг “бүртгүүлэлгүйгээр, эсхүл мэдэгдэл хүргүүлснээс хойш хуульд заасан хугацаа өнгөрөөгүй байхад” гэж, ” 6.2 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийн “хоёр зуун” гэснийг “нэг зуун” гэж, 6.6 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн тайлбарын “хэрэгслийг” гэснийг “хэрэгсэл, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг” гэж, 7.14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн 3.2 дахь заалтын “шатахууныг” гэснийг “шатахуун, тусгай шингэн, шатдаг хийг” гэж, 9.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “боловсрох, хүүхдээ сургахад нь дэмжлэг, туслалцаа үзүүлэх” гэснийг “боловсрох нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх” гэж, 10.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “Хуульд заасны дагуу эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлэх худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээг бүртгүүлээгүй, эсхүл зөвшөөрөлтэй” гэж, 10.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Дүрэмд орсон” гэснийг “Хоршооны тухай хууль зөрчиж дүрэмд орсон” гэж, 11.3 дугаар зүйлийн 11 дэх хэсгийн “арван” гэснийг “хоёр” гэж, 11.21 дүгээр зүйлийн 17 дахь хэсгийн “энэ хуульд заасан” гэснийг “энэ зүйлд заасан бусад” гэж, 11.22 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн “бол” гэснийг “, эсхүл нэвтрүүлэх оролдлого хийсэн бол хилээр нэвтрүүлэхийг хориглож” гэж, 15.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “хаагчийг” гэснийг “хаагч, эсхүл улсын байцаагчийн эрхтэй этгээдийг” гэж, мөн хуулийн “АРВАН ДОЛДУГААР БҮЛЭГ” гэснийг “АРВАН НАЙМДУГААР БҮЛЭГ” гэж, 17.1 дүгээр зүйлийн дугаарыг “18.1” гэж **тус тус өөрчилсүгэй.**

5 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 6.15 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн 3.1 дэх заалтын “хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэх, эсхүл” гэснийг, 6.17 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн “үйл ажиллагааг зогсоож,” гэснийг, 7.11 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн “, эсхүл олборлох үед ашигт малтмалын хаягдал, бохирдлыг тогтоосон хэм хэмжээнээс хэтрүүлсэн” гэснийг, 12.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж” **гэснийг тус тус хассугай.**

6 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 6.18 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсэг, 6.20 дугаар зүйл, 6.21 дүгээр зүйл, 10.16 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 11.12 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийг **хүчингүй болсонд тооцугай.**

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг ... оны ... дугаар сарын ...-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг